

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Jelka Jovanović, Olivera Milošević, Dragan Đorđević, Vlado Mareš, Tamara Skrozza, Vida Petrović Škero, Jelena Petković, Nadežda Budimović, Zlatko Čobović, Snežana Andrejević i Bojan Cvejić, na sednici održanoj 26.1.2023. godine, jednoglasno izriče

JAVNU OPOMENU

Tekstom "Medijska akcija za novinarku iz Topole – ostala je bez dinara zbog jedne slike", objavljenim 21. novembra 2022. godine, portal "Zlatar info"

1.prekršio je tačke 1 i 4 Odeljka I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara Srbije o obavezi novinara da tačno, objektivno, potpuno i blagoremeno izvesti o događajima od interesa za javnost, poštujući pravo javnosti da sazna istinu i držeći se osnovnih standarda novinarske profesije, kao i da, kada je to neophodno, konsultuje što više izvora i da im omogući da iznesu svoj stav,

2.prekršio je tačku 3 Odeljka V (Novinarska pažnja), po kojoj je prećutkivanje činjenica koje mogu bitno da utiču na stav javnosti o nekom događaju jednakoj njihovom namernom iskrivljivanju ili iznošenju laži,

3.prekršio je i tačku 1 poglavљa VII (Poštovanje privatnosti) o obavezi novinara da poštuje privatnost, dostojanstvo i integritet ljudi o kojima piše.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Nenad Nešović se obratio Savetu za štampu, verujući da je portal prekršio Kodeks novinara Srbije objavljinjem teksta o prikupljanju pomoći za koleginicu koje je morala da mu isplati 186 hiljada dinara zbog objavljinja četiri njegove fotografije, bez dozvole i navođenja izvora. U tekstu je, kako se ističe u žalbi, predstavljeno da je on njoj nešto nezaokonito oteo, iako je pristala na sudsko poravnanje, a on je kritikovan kao nečastan čovek, zato što je na sudu tražio zaštitu svojih autorskih prava. Istovremeno je, kao časna, predstavljena krađa tuđih fotografija. Naveo je i da niko od njega nije zatražio izjavu, te da nisu objašnjene oklonosti pod kojima treba da mu se isplati novac, čime su, po njegovo mišljenju, prekršene tačke Kodeksa iz poglavљa Istinitost izveštavanja i Novinarska pažnja. Takođe, uz tekstove je

objavljena i njegova fotografija sa Instagram profila, koji nije javni, čime mu je povređena i privatnost.

Redakcija portala „Zlatar info“ nije odgovorila na žalbu.

Po oceni Komisije za žalbe, tekst je neobjektivan, pristrasan, otvoreno negativno intoniran i uvredljiv za žalioca i nije objavljen u skladu sa osnovnim profesionalnim standardima.

Podnosiocu žalbe nije omogućeno da saopšti svoju verziju događaja, a čitaoci nisu upoznati sa pozadinom slučaja, niti su im predočene sve činjenice bitne za razumevanje događaja o kojem se izveštava.

Čitaocima je, pre svega, prečutano da novinarka o kojoj se piše mora da isplati iznos od 186 hiljada dinara na osnovu sudskog poravnjanja, na koje je pristala. Do poravnjanja je došlo nakon što je Nenad Nešović zatražio sudska zaštitu svojih autorskih prava, jer je koleginica na svom portalu četiri puta, bez njegove dozvole i navođenja autora, objavila fotografiju koju je on snimio. U objavljenim tekstovima se to, međutim, uopšte ne objašnjava, već se čitaocima sugerije da je “vredna devojka” ostala bez svega što ima praktično samovoljom Nešovića, kome je sud dodelio astronomski novčani iznos, koji mali portal, kao što je njen, ne može da plati. Ovako izveštavanje suprotno je odredbi Kodeksa po kojoj je prečutkivanje bitnih informacija jednako namernom iznošenju neistina.

Komisija smatra da je portal, ukoliko je želeo da finansijski pomogne urednici koja mora da plati kaznu, mogao to da uradi tako što bi pisao o problemu, ne iznoseći optužbe na račun drugog kolege, koji je svoja prava potražio na sudu. Mediji moraju da poštuju autorska prava novinara i fotoreportera i moraju biti svesni odgovornosti za prekršaje ove vrste i mogućih posledica nepostovanja ovih prava.

Medij je, međutim, odlučio da je krivac za problem urednice iz Topole podnositac žalbe, koji se, po njima, poneo nečasno, a kome nije pružena mogućnost da bilo šta kaže u vezi sa ovim slučajem, čime je prekršena i tačka 4 poglavљa I, koja obavezuje novinara na konsutovanje više izvora. Zbog svega toga, po oceni članova Komisije za žalbe, portal nije izvestio objektivno, istinito i potpuno i u skladu sa profesionalnim standardima.

Komisija takođe smatra da je Kodeks novinara Srbije prekršen i objavljinjem fotografije žalioca preuzete sa njegovog Instagram profila, čime je narušeno njegovo pravo na privatnost.

Smernica za primenu Kodeksa u onlajn okruženju iz tog poglavљa, koja se odnosi na tretman privatnih fotografija objavljenih na društvenim mrežama, propisuje da se privatni podaci i zapisi, uključujući tu i privatne fotografije, video i druge zapise koje je privatna osoba objavila na društvenoj mreži ili drugoj platformi moguće objavljivati samo uz prethodnu saglasnost te osobe, osim u slučajevima kada interes javnosti preteže nad pravom na

privatnost, i to u meri u kojoj je to neophodno da se ostvari svrha izveštavanja. U ovom slučaju, po oceni Komisije, takav interes javnosti nije postojao.

Beograd, 26.1.2023.

Predsedavajuća

Tamara Skrozza